

Budgetforlig for 2020 for Roskilde Kommune

Der er den 6. oktober 2019 indgået budgetforlig mellem partierne Dansk Folkeparti, De Radikale og Socialdemokraterne.

Med forliget er skabt et stærkt fundament for en sundere økonomi i Roskilde Kommune. Det har haft meget høj prioritet for forligspartierne at opbygge og stabilisere kommunens likviditet. Det er opnået ved, at der sikres et overskud på budgettet både i 2020 og i overslagsårene, så der over en årrække opbygges en likviditet på ca. 300 mio. kr., jf. Roskilde Kommunes økonomiske principper.

Som led i styrkelsen af Roskilde Kommunes økonomi er forligspartierne enige om at sætte ejendomsskatten op. Dette har partierne fundet nødvendigt som følge af de massive udgiftsstigninger både Roskilde Kommune og andre kommuner i disse år har til de specialiserede områder. Det drejer sig både om flere skolebørn, der visiteres til specialundervisning, flere psykisk sårbare unge med behov for støtte og en kraftig stigning i antallet af unge og voksne, der i en kortere eller længere periode har behov for et botilbud med døgnstøtte. Det har således været nødvendigt at tilføje budgettet på voksen socialområdet yderligere 35 mio. kr. i 2020 i forhold til budgettet for 2019, og det kommer oven i store stigninger i udgifterne også i de foregående år. En stor del af stigningen på voksenområdet skyldes, at flere unge også har sociale og psykiske problemer, når de bliver voksne. Der er derfor behov for at investere i en sammenhængende, langsigtet og tværgående indsats, hvor det handler om at starte tidligt og tænke på tværs fra starten, for gode børneliv er nøglen til gode unge- og voksenliv. Hvis ikke vi lykkes med det, vil tendensen til stigende udgifter også fortsætte i kommende år. Da partierne ikke vil gennemføre drastiske besparelser i forhold til vores udsatte unge og sårbare borgere, er forligspartierne enige om en forhøjelse af ejendomsskatten.

Forligspartierne ønsker, at der investeres i gode og sammenhængende indsatser og i en bredere vifte af tilbud til vores udsatte borgere. Det vil skabe bedre forhold for borgerne samtidig med, at det dæmper udgiftsudviklingen.

Roskilde Kommunes økonomi er, ligesom landets øvrige kommuner, under pres på grund af den demografiske udvikling, og det er helt derfor nødvendigt, at der fortsat arbejdes med en række strukturtiltag, så det sikres, at det på lang sigt er muligt at løse kommunens opgaver inden for de ansvarlige økonomiske rammer og med høj faglig kvalitet. I 2020 sker der strukturtilpasninger på skoleområdet i form af skoledistriktsændring. Der investeres i tilpasninger på dagstilbudsområdet, og som nævnt også på de specialiserede socialområde.

Økonomiske overvejelser

Forligspartierne er enige om, at sikre opbygningen af kommunens likviditet gennem overskud på kommunens budget både i 2020 og i overslagsårene 2021-2023.

Ved forligets indgåelse er der endnu ikke modtaget svar fra Social- og Indenrigsministeriet om tilsagn om lån eller tilskud eller om den skattestigning som Roskilde Kommune har søgt om.

Forligspartierne er dog enige om, at de lån og tilskud, som Roskilde Kommune eventuelt får tilsagn om, skal anvendes til yderligere styrkelse af kommunens likviditet.

I denne budgetaftale er ikke indregnet den eventuelle skattestigning og forligspartierne er endvidere enige om, at i det omfang en stigning kan gennemføres på baggrund af tilbagemelding fra Social- og Indenrigsministeriet, så vil forligspartierne i udgangspunktet styrke likviditeten.

Forliget er baseret på det statsgaranterede skattegrundlag og vurderes frem til 2. behandlingen.

En stigning i ejendomsskatten vil blive indefrosset for boligejere i 2020 og fra 2021 kan nuværende boligjerne fortsætte med indefryse eller fravælge denne indefrysning.

Besparelser og investering i udvikling af opgaveløsningen

I 2018 blev vedtaget et budget med overskud i 2019, men med underskud på godt 70 mio.kr. i 2020 og med underskud i kommende år også. Dette underskud har vist sig, at blive større, bla. fordi den økonomiske udfordring på voksensocialområdet løbende øges.

Der er enighed om, at der skal skabes balance i økonomien og derfor har alle politiske udvalg arbejdet med at komme med besparelsesforslag, som dannede grundlag for de politiske forhandlinger i pinsen 2019, hvor skiftende flertal står bag 4 besparelsepakker med budgetforbedringer på godt 125 mio.kr. fordelt med 105 mio.kr. på besparelser og indtægter på 20 mio.kr. som likviditetstilskud. Likviditetstilskuddet blev en del af den endelige aftale mellem Regeringen og KL i årets økonomiaftale.

Denne aftale har dannet baggrund for det endelig forlig med samlede besparelser på godt 90 mio.kr. og 1,4 mio.kr. i afsatte midler til investering i udviklingen af opgaveløsningen for at opnå besparelserne. Alle de gennemførte forslag kan ses i bilag 1.

Det har været vigtigt for forligspartierne at undlade enkelte af de besparelsesforslag, som blev sendt videre i budgetforhandlingerne i form af "pinsepakkerne", da man er enige om, at de ikke var mulige eller ville have for u hensigtsmæssige konsekvenser. Forligspartierne er på denne baggrund enige om, at undlade de foreslåede besparelser vedr. elitesportsaftalerne i 2020, afskaffelse af frivillighedskoordinator, reduktion på åben dans, stigning i takster på SFO, deling af skoleklasser, flere deltidsstillinger i SFO, samle SFO/Klub i sommerferie i idrætshaller, samt konkurrenceudsættelse af BPA ordning.

Vor Frue skole er kommunens mindste skole med et aktuelt elevtal på 34 fra 0.-3. klasse og inden Vor Frue Skoles fremtid drøftes yderligere, ønskes en undersøgelse af, hvad ledige lokaler på skolen kan anvendes til, herunder muligheden for salg.

Besparelse i budget 2020

Byrådet vedtog allerede inden sommeren at gennemføre en generel rammebesparelse på administrationsbudgettet på 9,9 mio.kr. ved reduktion i antallet af stillinger.

I lyset af de nødvendige besparelser, så er forligspartierne også enige om, at niveauet for afsatte midler til nye initiativer i Økonomiudvalgets udviklingspulje reduceres med 2 mio.kr. hvert år, ligesom puljen til udvikling, vækst og erhverv (UVEG) reduceres med 1 mio.kr. hvert år, som overføres til Klimarådet. En mio.kr. i 2020 finansieres af overførsel fra 2019.

Den service, som borgerne modtager i det daglige, vil også blive påvirket af dette budgetforlig. Forligspartierne er enige om, at alle områder er omfattet undtagen voksensocialområdet, hvor det er nødvendigt at

gennemføre initiativer og omlægninger for at undgå at området bliver endnu dyrere. På området for vanskeligt stillede børn og unge investeres også i omlægninger med henblik på at opnå reduktion i udgifterne fra 2022.

Fremadrettet fokus

Forligspartierne er enige om, at der i årets budgetforlig er fokus på udvikling og den strukturelle tilgang for at sikre, at det på lang sigt er muligt at løse kommunens opgaver inden for de økonomiske rammer med høj faglig kvalitet og i tidsvarende fysiske rammer.

Boligpolitik

Byrådet har vedtaget en boligpolitik i social balance, og den første handleplan for boligpolitikken er ligeledes vedtaget. Et af de største og mest vidtgående projekter i handleplanen er fysisk løft af Æblehaven/Rønnebærparken i samarbejde med Boligselskabet Sjælland og Landsbyggefonden. Omdannelsen vil også indebære kommunale investeringer fra 2022, og der er derfor i anlægsbudgettet i 2022 og 2023 inden for en ramme på 8,0 mio. kr. og 22,25 mio. kr. afsat plads til, at der kan foretages investeringer i kommunale institutioner i bebyggelsen.

Børn og Unge

Vi ønsker, at familier med handicappede børn også kan få aflastning inden for kommunen. Det eksisterende aflastningstilbud på Margrethehøj kan ikke bevares i sin nuværende udformning. Der vil derfor blive igangsat et arbejde med at undersøge forskellige muligheder for at etablere et fagligt og økonomisk bæredygtigt tilbud om aflastning for børn fra 6 år og op i Roskilde Kommune, eventuelt i samarbejde med andre kommuner.

Forligspartierne er enige om at unge mennesker skal have en god start på voksen livet. Dette forudsætter blandt andet en god viden om økonomi og budgetlægning. Derfor er partierne enige om at alle udskolingselever skal gennemgå undervisning i privatøkonomi og budgetlægning, gerne med inddragelse af private aktører, som det allerede foregår på nogen skoler.

Ældre

Der er rigtig gode erfaringer med ordningen med faste læger på kommunens plejecentre, som derfor fortsættes. Mere end 80% af beboerne på vores plejecentre har valgt den faste læge, som derfor kommer til at kende patienterne godt. Ordningen har betydet, at antallet af akutte sygebesøg på nogle plejecentre er reduceret væsentligt. Samtidig har de faste plejecenterlæger undervist plejepersonalet i medicin håndtering, så kompetencerne på plejecentrene er øget.

På grund af de positive effekter i blandt andet bedre sundhedstilstand blandt beboerne og højere kompetenceniveau kan ordningen finansieres inden for det eksisterende budget.

Frem til vedtagelsen af budget 2021 analyseres udviklingen i budgettet til ældreområdet som følge af ændringen i antallet af ældre. Det er vurderingen, at der er behov for at se på, hvorvidt en indregning af sund aldring (sundhedsfaktor) giver et korrekt billede af tildeling af ressourcerne.

Kultur- og idrætsområdet

Der etableres nye faciliteter til Kulturskolen på Nordskolen blok 4 og 10. Projektet realiseres i etaper. I 2020 en mindre ombygning af lokalerne, så Kulturskolen kan rykke ind og erfaringer kan indhentes parallelt med at mulighederne udfoldes og projektet projekteres.

De nuværende elitesportsaftaler udløber ved udgangen af 2021. Forligspartierne ønsker, at indlede drøftelser med de lokale idrætsforeninger, om ændret retning i forhold til kommunens støtte og samarbejde. Fokus rettes mod breddeidræt samt arbejdet med og udviklingen af de unge talenter i stærke og trygge sociale miljøer i klubberne.

Teknik, Klima og Miljø

Stibroen over motorvejen skal forbinde stinetworket syd for Roskilde by gennem Musicon til sydbyen og bymidten. Midlerne til broen udskydes i budgettet i et år for at analysere mulige sammenhænge med andre projekter. Budgetparterne ønsker projektet yderligere vurderet og sammentænkt med etableringen af det planlagte 3. p-hus på Musicon.

Roskilde Kommune er en ambitiøs klimakommune, som igennem mange år har arbejdet med grøn omstilling. Vi har mærket virkningerne af klimaforandringerne og har måttet investere i mange klimatilpasningsløsninger både i forhold til forhøjet vandstand i fjorden og i forhold til store regnvandsmængder. Den grønne omstilling er nødvendig, og der skal udvikles og skabes bæredygtige løsninger på de udfordringer, samfundet står overfor.

I 2019 har byrådet vedtaget en ny Strategiske Klima- og Energiplan, og vi har sat et mål om, at Roskilde Kommune som geografisk område skal være klimaneutral i 2040, mens at det skal gælde for kommunen som virksomhed allerede fra 2035. I forlængelse heraf er der udarbejdet en omfattende handleplan, som netop nu er på vej til byrådets godkendelse, og som vil kræve en stor indsats at realisere. Supplerende til denne handleplan - og med et ekstra tryk på at videreudvikle den tværgående tankegang på klima- og miljøområdet, så der i endnu højere grad tænkes i bæredygtighed på tværs og i partnerskaber (verdensmål 17) – har budgetforligspartierne aftalt særligt fokus på nedenstående indsatser i 2020:

- Budgetforligspartierne finder, at det i 2020 skal afklares, om det er hensigtsmæssigt at arbejde videre med et projekt om lagring af energi, damvarmelager, i nærheden af Argo, og der skal være fokus på, at kommuneplanen, som skal vedtages i 2020, giver mulighed for etablering af vedvarende energianlæg også i årene efter 2020
- Budgetforligspartierne ønsker i højere grad at involvere og inspirere særligt vores børn og unge til at arbejde med FN's bæredygtighedsmål. Derfor skal alle skoler i Roskilde fra og med skoleåret 20/21 have tværfaglige forløb om et eller flere af FN's bæredygtighedsmål på hvert klassetrin. Det er op til skolerne, hvordan de udmønter dette. SBU og Klimarådet iværksætter videndeling med inddragelse af alle skoler. Kommunen vil desuden søge at etablere samarbejder med byens øvrige uddannelsesinstitutioner om fremme af FN's bæredygtighedsmål i undervisningen.
- Børn og unge skal cykle mere. Samtidig ønsker Roskilde kommune at arbejde for at fremme cyklistik og brug af naturen. Der skal på alle klassetrin fra 5. klasse og opefter, arbejdes med at der foretages cykelekskursioner og opgaveløsning på cykler i nærområdet. Skolen har pligt til sørge for, at børn og lærere, der ikke har en cykel eller cykelhjelm kan komme med på turen. Der opfordres til fondssøgning og genbrug af cykler. Ordningen skal senest være implementeret ved skolestart 2020.

25% Klimabesparelse på Roskildes madindkøb i 2024. Roskilde kommune sætter sig som mål, at kommunens CO₂e-aftryk fra fødevarer, reduceres med 25% i forhold til nu senest i 2024. Der udarbejdes på den baggrund en klimapolitik fødevarerstrategi, hvor der redegøres for, hvordan målet kan nås, ligesom medarbejderne uddannes i at producere klimavenlig mad. Dertil kommer, at der tilbydes en vegetarisk valgmulighed i alle kommunens køkkener.

- Budgetforligspartierne er enige om, at udgiften afholdes inden for Klimarådets pulje til en vejledende indsats over for personale, således at klimabelastningen fra fødevarerindtaget i kommunens institutioner kan reduceres.
- Budgetforligspartierne ønsker, at der udarbejdes et oplæg om bæredygtig mobilitet: Hvordan kan samkørsel og brugen af den kollektive trafik styrkes? Hvordan skal der arbejdes med lade-infrastruktur til elbiler, hvem og hvor skal der investeres? Hvordan sikres, at el-infrastrukturen ikke bliver en flaskehals i omstillingen til grøn transport?
Budgetforligspartierne vil også sende et klart signal om, at Roskilde gerne vil være blandt de første byer, som bliver testområde for førerløse elbusser eksempelvis i regi af Gate 21.
- Roskilde skal udvikle sig til en væsentligt mere klimavenlig by. Kollektiv transport og cykelfremkommelighed skal bidrage til at mindske behovet for at skulle eje sin egen bil og mindske antallet af kørte bilkilometer i bymidten.
- Budgetforligspartierne lægger vægt på løbende udskiftning i den kommunale bilpark til el- og hybridbiler i takt med at bilerne står for udskiftning
- Budgetforligspartierne finder, at den succesfulde indsats for energirenovering af kommunens bygninger skal følges op med fokus på at nedbringe mængden af CO₂ udslip i kommunens nybyggeri og større renoveringer og samtidig fokus på genanvendelse af byggematerialer.

Forligspartierne er enige om at sætte fokus på madspild og vil gå foran i forhold til bespisning på rådhuset til møder, konferencer mv.

Budgetforligspartierne ser frem til resultaterne af kommunens deltagelse i RealDaniaprojektet DK2020, som med inspiration fra verdens førende klima-byer skal føre os frem til en endnu mere ambitiøs klimahandlingsplan. Roskilde Kommune vil samtidig tilslutte sig et helt nyt kommunalt netværk af de danske kommuner, som deltager i DK2020, hvor målet skal være en fælles erklæring om at efterleve Parisaftalen samt gensidig inspiration. Endelig skal Roskilde Kommune fortsætte sin deltagelse i Global Covenant of Mayors-samarbejdet, så kommunen også får inspiration til og viden om initiativer, der endnu ikke er afprøvet i en dansk kontekst.

Høringsparter

Forligspartierne vil gerne takke medarbejderne, organisationerne og borgerne for engagement i høringsfasen, men også den forståelse der har været for, at det er nødvendigt at gennemføre besparelser i lyset af behovet for at skabe overskud på budgettet.

Budgetforligets parter

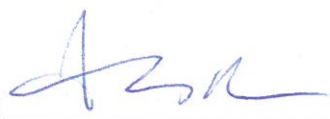
Budgetforliget er indgået af partierne: Dansk Folkeparti, De Radikale og Socialdemokraterne.

Der kan opstå behov for en fornyet drøftelse af budgettets indhold inden 2. behandlingen af hensyn til udviklingen i kommunernes samlede økonomi, jævnfør KL's faseopdelte budgetlægning med overholdelse af rammen til skatteforhøjelse, serviceudgiftsrammen samt anlægsrammen på landsplan.

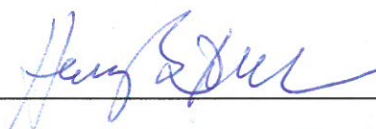
Partierne er enige om, at frem til budgetvedtagelsen ved 2. behandlingen og hele budgetåret 2020 gælder, at enhver ændring i forhold til det aftalte budgetforlig kræver enighed partierne imellem. Det betyder, at budgetændringer kun kan foreslås i byrådssammenhæng og gennemføres, såfremt der på forhånd er konstateret enighed i budgetforligsgruppen. Der aftales jævnlige statusmøder i budgetforligskredsen i løbet af året.

Nye partier eller enkeltpersoner i Byrådet kan kun optages som forligspart, såfremt dette tiltrædes af alle forligsparterne, og hvis eventuelle budgetpartier enten kan tiltræde budgetforslaget i sin nuværende form eller hvis alle forligspartierne kan tiltræde ændringsforslag fra eventuelle nye budgetpartier.

For Socialdemokraterne

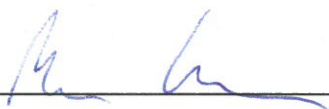

Tomas Breddam

Henning Sørensen

For Dansk Folkeparti

Merete Dea Larsen

For De Radikale

Jeppe Trolle